

**555 SAYILI COĞRAFI İŞARETLERİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAME'NİN UYGULAMA ŞEKLİNİ GÖSTERİR
YÖNETMELİK**

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 27.6.1995 tarih ve 22326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen coğrafi işaret tescili için gerekli başvuru evrakının tanzimi ile coğrafi işaretlerle ilgili diğer işlemlerde uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Bu Yönetmelik, coğrafi işaret tesciline uygun coğrafi işaretlerin belge verilerek korunmasına ilişkin esasları, kuralları ve şartları kapsar.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik 24.6.1995 tarih ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte geçen;

Coğrafi İşaret : Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibariyle kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işaretleri,

Menşe Adı : Bir ürünün coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, alan, bölge veya çok özel durumlarda ülkeden kaynaklanması, tüm veya esas nitelik veya özellikleri bu yöre, alan veya bölgeye özgü doğa ve beşeri unsurlardan kaynaklanması, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinin tümüyle bu yöre alan veya bölge sınırları içinde yapılması koşulu ile o yöre , alan veya bölge adını.

Mahreç İşaret : Bir ürünün coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, alan veya bölgeden kaynaklanması; belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibariyle bu yöre, alan veya bölge ile özdeşleşmiş olması; üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az birinin belirlenmiş yöre, alan veya bölge sınırları içinde yapılması koşulu ile o yöre, alan veya bölge adını,

Enstitü : Türk Patent Enstitüsü'nü,

Tebliğ : 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 6 ncı maddesinin (f) bendi ve 25 inci maddeleri gereği Türk Patent Enstitüsünce uygulanacak olan ücret tarifesine ilişkin Tebliğ,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, İnceleme, Yayın

Başvuru

Madde 4- Coğrafi İşaret tescili için, ürünün üreticisi olan gerçek veya tüzel kişiler, tüketici dernekleri, konu ve coğrafi yöre ile ilgili kamu kuruluşları başvuruda bulunabilirler.

Başvuru Şartları

Madde 5- Coğrafi işaret başvuru dilekçesi, Yönetmeliğe ekli Ek 1'deki örneğe uygun olarak, A 4 normunda başlıksız düz beyaz kağıda daktilo veya bilgisayar yazıcısıyla yazılır ve sorular noksansız olarak cevaplandırılır.

Coğrafi İşaret başvuru dilekçesinde, başvuru sahibinin kimliğine ve Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirtilen başvuru gruplarından hangisine dahil olunduğuna ilişkin bilgilerin yer alması zorunludur.

Başvuru dilekçesine aşağıdaki belgeler eklenir.

- a- Tescili istenilen menşe adı veya mahreç işaretine ait 15 adet örnek (8x8 cm)
- b- Tescile konu olan menşe adı veya mahreç işareti ile ilgili ürünün adı,
- c- Başvuru ücretinin ödendiğini gösterir belgenin aslı,
- d- Ürünün tanımı; ürünün ve gerekiyorsa hammaddenin fiziksel, kimyasal, mikrobiyolojik ve benzeri ilgili özelliklerini açıklayıcı teknik bilgiler ve belgeler,
- e- Ürünün üretim tekniğine ve varsa yerel özel üretim teknik ve şartlarına ilişkin bilgi ve belgeler,
- f- Ürünün, tescili talep edilen coğrafi işaret tanımlarından hangisine uygun olduğuna dair açıklayıcı bilgi ve kanıtlayıcı belgeler,
- g- Tescili istenilen menşe adı veya mahreç işaretinin kullanılacağı yöre, alan veya bölgenin coğrafi sınırlarını açıkça tanımlayan ve belirleyen bilgiler ve belgeler,
- h- Menşe adı veya mahreç işaretinin kullanım biçimi, markalama, işaretleme veya etiketleme şekillerini ayrıntılarıyla açıklayan bilgiler,
- İ- Denetim biçimi ayrıntılı olarak açıklayan bilgiler,
- j- İlan ücretinin ödendiğini gösterir belgenin aslı,

İnceleme

Madde 6- Coğrafi işaret başvuruları, Enstitü tarafından 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3,5,7 ve 8 inci maddelerine uygunluğu yönünden incelenir. Eksikliklerin tümünün giderilmesi ve gerektiğinde istenecek ek bilgi ve belgenin ibraz edilmesi bakımından başvuru sahibine tebliğat yapılır ve kendisine 3 aylık süre verilir. Bu süre içerisinde eksikliklerin giderilmemesi durumunda başvuru Enstitü tarafından reddedilir.

Enstitü gerektiğinde başvuru ile ilgili teknik bilgilerin kanıtlanması için başvurunun, bu konuda uzman, bir veya birden fazla kamu kuruluşu, üniversite veya tarafsız özel kuruluş tarafından incelenmesini talep eder. Bu durumda ilgili kurum veya kuruluşa ödenecek inceleme ücreti ve Tebliğde belirtilen Enstitü'nün yapacağı hizmetler karşılığı alacağı ücretin başvuru sahibi tarafından ödenmesi için, durum başvuru sahibine bildirilir ve üç aylık süre içerisinde ücretlerin ödenmesi istenir. Söz konusu ücretlerin süresi içerisinde ödenmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Yayım

Madde 7- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3,5,7 ve 8 inci madde hükümlerini karşılayan başvurular, Enstitü tarafından Resmi Gazete ile yurt çapında dağıtımı olan, en yüksek tirajlı günlük gazetelerden ikisinde ve bir yerel gazetede ilan yoluyla yayımlanır. İlanda aşağıdaki hususlar yer alır.

- a- Başvuru sahibine ilişkin kimlik bilgileri,
- b- Ürün adı,
- c- Menşe adı veya mahreç işareti,
- d- Tescilli Coğrafi İşaretlerin kullanım koşulları.

İlan ücreti, yayım tarihindeki koşullara uygun olarak başvuru sahibinden talep edilir. Yayımlanan başvuru geçici olarak coğrafi işaret siciline kayıt edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İtiraz, Tescil, Ücretlerin Ödenmesi

İtiraz ve İnceleme

Madde 8- Coğrafi İşaret başvurusunun ilanı tarihinden itibaren 6 ay içerisinde, ilgili herkes, tescil talebinin 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3,5,7 ve 8 inci maddelerine göre geçersizliğine ilişkin olarak Enstitü nezdinde itirazda bulunabilir. İtirazın incelenebilmesi için ücret tebliğinde belirtilen itiraz inceleme ücretinin itiraz sahibince ödenmesi gerekir. Enstitü itirazı alır. Başvuru sahibinde görüşüne başvurarak başvurunun ve itirazın konuda uzman bir veya birden fazla kamu kuruluşu veya üniversite veya tarafsız özel kuruluş tarafından incelenmesi gerektiğinde, durumu itiraz sahibine bildirir ve üç aylık süre içerisinde inceleme ücretinin ve Tebliğde belirtilen Enstitü'nün yapacağı hizmetler karşılığı alacağı ücretin ödenmesi istenir.

Kamu kuruluşlarının itirazlarında Tebliğde belirtilen itiraz inceleme ücreti alınmaz.

Tescil, Sicile Kayıt

Madde 9- Resmi Gazete'de ilan tarihinden itibaren 6 ay içerisinde hakkında herhangi bir itiraz olmayan coğrafi işaret başvuruları Resmi Gazete'de yayımı tarihi itibariyle kesinlik kazanır ve coğrafi işaret siciline kayıt ve tescil edilir.

Coğrafi işaret sicilinde yer alacak hususlar şunlardır.

- a- Başvuru tarihi ve numarası,

- b- Tescil tarihi ve numarası,
- c- Coğrafi işaret sahibinin kimliği, adresi,
- d- Coğrafi işaretin kullanım koşulları.

İtirazın incelenmesi sonunda biçim veya kapsam itibariyle değişikliğe uğramış talepler yeni değişikliğe uğramış şekliyle ve kapsamı açıkça belirtilerek 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi çerçevesinde yeniden yayımlanır ve tescil yayım tarihi itibariyle kesinlik kazanır. Bu durum coğrafi işaret siciline kaydedilir.

Ücretlerin Ödenmesi

Madde 10- Coğrafi İşaret tesciline ilişkin başvuru, yayın, tescil ve diğer kuruluşlarda yapılan inceleme için ödenecek ücretler ile Enstitünün yapacağı hizmetler karşılığı alacağı ücretler, başvuru sahibi veya vekili tarafından ödenir. Söz konusu ücretlerin ödenme süreleri ile ilgili olarak Enstitü tarafından başvuru sahibi veya vekiline önceden tebliğat yapılır. Belirtilen süreler içinde ücretlerin ödenmemesi durumunda başvuru geri çekilmiş sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Suret ve Sicil

Suret

Madde 11- Tescilli Coğrafi İşaret sahibinin veya vekilinin talebi halinde coğrafi işaret tescil belgesi sureti verilir. Suret için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a- Talep dilekçesi,
- b- Ücret ödenti belgesi aslı.

Sicil

Madde 12- Talep edilmesi ve tebliğde öngörülen ücretin ödenmesi koşuluyla, coğrafi işaretlerin sicil örnekleri talepte bulunanlara verilir.

İKİNCİ KISIM

BİRİNCİ BÖLÜM

Tescilli Coğrafi İşaretlerin Kullanımı ve Denetimi

Tescilli Coğrafi İşaretlerin Kullanımı

Madde 13- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname şartlarını karşılayarak tescil edilen coğrafi işaretler sadece tescil edildiği ürünler üzerinde kullanılır.

15 Nisan 1994 tarihinden önce sürekli olarak en az on yıl süreyle kullanılmış veya anılan tarihten önce iyiniyetli bir şekilde kullanılmış coğrafi işaretler için Kanun Hükmünde Kararname'nin 15 inci madde hükümleri uygulanmaz.

Herhangi bir işaretin halkı yanıltacak şekilde kullanılmamış olması şartıyla, haleflerinin veya kendisinin adının ticari açıdan iş ilişkilerinde kullanılması 15 inci maddenin ihlali sayılmaz. Ancak, 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin birinci fıkrasının (b) bendine öngörülen biçimde sözcük olarak coğrafi yeri ifade etmekle birlikte, halkta haksız biçimde, ürünün başka yer kaynaklı olduğu izlenimini bırakacak şekilde kullanımı halinde Enstitü, her bir işaretin, tüketicinin aldanmasını önleyecek ve üreticiye hakkaniyete uygun kullanım sağlayacak biçimde düzenlenmesini talep eder.

Denetim

Madde 14- Kullanımın denetimine ilişkin olarak coğrafi işareti tescil ettirenlerin yapacağı/yaptıracağı denetime ait raporlar her 10 yılda bir Enstitü'ye ibraz edilir.

Enstitü'ye gönderilen raporlar, ilk müracaatta bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (i) bendine göre, başvuru sırasında belirtilen bilgilerle uyumlu olup olmadığı hususunda değerlendirilir. Denetim işlemlerinin yeterince ve gereği gibi yerine getirilmemesi ve başvuru esnasındaki bilgileri doğrulamaması halinde coğrafi işaret tesciline ilişkin sicil kaydı silinir.

İKİNCİ BÖLÜM

Coğrafi İşaretlerin Hükümsüzlüğü

Madde 15- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 21 inci maddesine göre belirtilen hükümsüzlük hallerinden biri ile 22 inci maddeye göre hükümsüzlük talebi yapılmış ve 23 üncü maddede etkileri belirtilen bir coğrafi işaretin hükümsüzlüğüne ilişkin mahkemece verilen kesinleşmiş karar herkese karşı hüküm doğurur. Enstitü, mahkemenin gönderdiği ilanı sicile işler ve 3 aylık süre içinde yayım yolu ile ilan eder.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Son Hükümler

Geçici Madde 1- Bu yönetmelik ve 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ıncı maddesinin (f) bendi ve 25 inci maddeleri gereği Türk Patent Enstitüsü'nce uygulanacak olan Tebliğin yürürlüğe girmesine kadar olan dönemde ödenmeyen ücretler. Enstitü'nün başvuru sahibine bildirim tarihinden itibaren ik ay içerisinde ödenir. Bu süre içinde ücretlerin ödenmemesi durumunda başvuru geri çekilmiş sayılır.

Yürürlük

Madde 16- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 17- Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Patent Enstitüsü Başkanı yürütür.